

Motion om automatisering av kommunal verksamhet

Vi liberaler tror på framtiden. Genom kloka beslut och genom att hela tiden utveckla och förfina stadens arbetssätt kan vi bidra till att göra Stockholm lite bättre imorgon. Då måste vi också använda digitaliseringens och den tekniska utvecklingens möjligheter i medborgarnas tjänst. Det handlar om att hushålla med skattemedlen och att ge utrymme för innovationer och nya idéer i kommunal verksamhet.

Automatisering innebär att arbetsuppgifter som tidigare utfördes av människor nu utförs av maskiner – såväl datorer som andra apparater. Automatisering av exempelvis väderrapporter och nyhetsnotiser är exempel på sådana arbetsuppgifter.

Vi tror att det även finns utrymme att automatisera delar av stadens verksamhet, inom de begränsningar som sätts i lag. Med ökad automatisering av stadens verksamhet kan kostnaderna hållas nere, handläggningstider kortas, arbetsmiljön förbättras och servicenivån höjas. En viktig aspekt är också att stadens personal kan avlastas tidskrävande och monotona arbetsuppgifter som upplevs mindre meningsfulla, som byråkratisk inmatning av uppgifter. Personalen kan då istället fokusera på de arbetsuppgifter som kräver mänsklig medverkan, inte minst det personliga mötet med stockholmare i livets olika växlingar. Modernare arbetsverktyg och mindre byråkrati gör även staden till en mer attraktiv arbetsgivare för en ung generation, som ska lockas att arbeta i stadens verksamheter för att täcka kommande pensionsavgångar. Maskininlärning medför dessutom möjligheter att gradvis förbättra kvaliteten i det automatiskt genererade materialet och över tid lösa alltmer avancerade uppgifter.

Därför vill vi att kommunstyrelsen ska utreda inom vilka områden, som till exempel socialtjänst och äldreomsorg, hanteringen av bygghandlingar och övrig idag pappersbaserad byråkrati, som graden av automatisering kan öka och hur det ska gå till. Målet är att Stockholm ska ligga i framkant och höra till de världsledande städerna vad gäller att ta tillvara digitaliseringens positiva möjligheter till gagn för medborgare och anställda. Ökad automatisering måste självklart ske med respekt för individens integritet liksom gällande och kommande personuppgiftslagstiftning.

Många områden inom den kommunala servicen innehåller moment och processer som kan automatiseras. Här är några exempel:

Hantering av ansökningar om försörjningsstöd

Inom den så kallade Trelleborgsmodellen använder man intelligenta datorprogram som automatiskt kontrollerar den sökandes uppgifter mot information hos andra myndigheter och beräknar rätten till bistånd. Resultatet har blivit att fler personer gått från bidrag till arbete, då socialsekreterare fått mer tid över till att arbeta med de klienter som behöver mest stöd,

samtidigt som den totala mängden utbetalat bidrag har minskat då felaktiga ansökningar kan sorterats ut. Modellen visar också att beslutsfattandet blir mer kvalitetssäkrat och att risken för fel i handläggningen minimeras.

Vi vill noga understryka att syftet med det ekonomiska biståndet inte är ett mekaniskt utbetalande av bidrag utan handlar om att stötta individen att förändra sitt liv och använda sina resurser för att så snabbt som möjligt bli självförsörjande. Just därför måste de dyrbara mänskliga resurserna inom socialtjänsten koncentreras till att fokusera på människan och inte på siffrorna. Det är inte minst viktigt att snabbt kunna komma igång med att stötta klienterna då de är motiverade, istället för att ägna dyrbar tid åt att fylla i blanketter.

Automatisering av överförmyndarnämndens verksamhet

Överförmyndarnämnden spelar en viktig roll som en garant för att några av samhällets mest utsatta kan leva ett bra liv, får sina rättigheter tillgodosedda och får sina tillgångar förvaltade på ett bra sätt. Nämnden har under ett antal år haft stora problem och har nu påbörjat ett arbete med att digitalisera sin verksamhet istället för att ha stora mängder akter på papper.

Vi menar att överförmyndarnämnden, när ett fungerande digitalt verksamhetssystem har införts och nämnden har kommit ikapp med ärendebalansen, bör påbörja ett arbete med att även automatisera delar av verksamheten. På samma sätt som hanteringen av ekonomiskt bistånd kan automatiseras genom Trelleborgsmodellen borde det även vara möjligt att automatisera delar av den ekonomiska uppföljningen. Personalen skulle därför kunna fokusera på mer komplicerade fall samt på brister av mer kvalitativt slag, såsom brister i bemötande.

Öka integriteten inom äldreomsorgen

Liberalerna har sedan tidigare tagit initiativ för tekniska lösningar som möjliggör ökat självbestämmande inom äldreomsorgen. Vi har motionerat om att äldre personer som har nattillsyn ska få välja om man vill få den utförd genom hembesök eller genom kamera eller annan digital lösning. Vi har också motionerat om införandet av japanska toaletter, som hjälper den äldre med tvättning och torkning vid toalettbesök, och som gör det möjligt att i större utsträckning klara toalettbesöket själv.

Vi vill nu gå vidare och införa duschrobotar inom äldreomsorgen. Med duschrobotar kan den äldre klara duschning på egen hand och själv välja när och hur ofta man vill duscha.. Det är ytterligare ett steg för att stärka den äldres integritet och självbestämmande. Sådana robotar har prövats med goda resultat i ett antal svenska kommuner, exempelvis i Karlstad.

Välfärdsteknik ska aldrig vara ett tvång, utan ett erbjudande som riktar sig till individen och utgår från hennes önskemål. Givetvis ska det alltid vara den äldres eget val om man vill ha

robotar av detta slag i sitt hem, och man ska alltid kunna välja att gå tillbaka till manuell duschning.

Vår inriktning är att den tid som kan frigöras för personalen om omsorgstagare väljer att använda sig av till exempel en duschrobot då istället ska läggas på aktiviteter som upplevs som mer meningsfulla och efterfrågade – som en promenad, mänsklig samvaro eller en annan aktivitet. Upplevelsen av ensamhet är ett av vår tids stora problem, inte minst bland äldre. Om tid kan frigöras från uppgifter som att sköta personlig hygien för den som istället väljer en duschrobot, kan äldreomsorgens personal tillbringa mer tid åt sociala aktiviteter, samtidigt som den enskildes integritet ökar.

Automatiserade underlag i byggärenden

Ärenden om detaljplaneändringar innehåller normalt sett faktauppgifter av sådan art att deras införande i planhandlingar helt eller delvis borde kunna automatiseras. Exempel är beskrivning av planområde, ägoförhållanden, planhistorik, riksintressen, service i närområdet samt geotekniska och hydrologiska förhållanden. Det skulle minska arbetsinsatsen som krävs för att ta fram planhandlingar och därmed korta handläggningstiden och hålla kostnaderna nere. Regeringen har föreslagit ett framtagande av standarder för hur grundkartor, detaljplaner och planbeskrivningar ska utformas, vilket kan komma att underlätta ett sådant arbete.

Övrig blankethantering

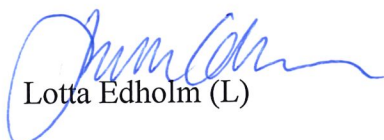
Staden har en stor mängd olika blanketter som krävs för att få olika former av tillstånd att bedriva verksamhet av olika slag. De finns numera elektroniskt, men vi tror även att hanteringen av dem, inklusive kontrollen av riktigheten i uppgifterna, till stor del går att automatisera, vilket gör att eventuella avgifter kan minska och handläggningstiderna kortas.

Exempel är anmälan av livsmedelsverksamhet och solarieverksamhet, ansökan om boendeparkering liksom kontroll av sådana uppgifter rörande personlig och ekonomisk lämplighet som krävs för serveringstillstånd. Även ansökningar om bygglov och anmälningar enligt plan- och bygglagen bör gå att automatisera.

Med anledning av det ovan anförda yrkar vi:

- Att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för en ökad automatisering av stadens verksamhet i enlighet med vad som ovan sägs.

Stockholm 2018-03-19



Lotta Edholm (L)

